

Projekt TRIPS: Cesty ke sloučení rodiny pro obchodované držitelky mezinárodní ochrany v Irsku

Evropský projekt TRIPS spojil neziskové organizace z Francie, Irsku, Itálie, České republiky a Belgie, které se společně zabývají tím, jak nejlépe podpořit a pomoci obchodovaným držitelům mezinárodní ochrany.

Irsko neparticipuje na směrnice EU o sloučení rodiny. Nárok na sloučení rodiny mají pouze omezené kategorie rodinných příslušníků a žádosti musí být podány do 12 měsíců od obdržení mezinárodní ochrany. Pokud je držitel mezinárodní ochrany dospělou osobou, je oprávněn požádat o sloučení se svým manželem/manželkou/občanským partnerem a se svými nesezdanými dětmi. Pokud byl držitel mezinárodní ochrany v době podání žádosti o mezinárodní ochranu nezletilou osobou bez doprovodu, může žádat o sloučení se svými rodiči a nesezdanými dětmi svých rodičů.

Po příjezdu mají rodinní příslušníci obecně stejná práva jako držitelé mezinárodní ochrany, ačkoli povolení k pobytu se vydává na kratší dobu. V době podání návrhu zákona v roce 2015, Immigrant Council of Ireland (Irská rada pro imigranty) sledovala zkrácení doby platnosti povolení k pobytu udělovaného rodinným příslušníkům ve srovnání s držitelem mezinárodní ochrany a varovala, že platnost povolení bude ukončena, jakmile držitel mezinárodní ochrany přestane být "kvalifikovanou osobou" (nebo držitelem mezinárodní ochrany). Sloučení s manželem nebo partnerem je také méně výhodné než ustanovení Kvalifikační směrnice v tom smyslu, že o povolení mohou žádat pouze páry, které byly již ve vztahu existujícím ke dni podání žádosti o mezinárodní ochranu.

Právní předpisy neupravují práva a nároky rodinných příslušníků na setrvání ve státě v případě budoucích změn vyplývajících např. z rozpadu vztahu, úmrtí nebo odchodu držitele mezinárodní ochrany ze země. Tyto záležitosti řeší na základě vlastního uvážení ministr spravedlnosti. Ustanovení Zákona o mezinárodní ochraně z roku 2015 omezila práva na sloučení rodiny, která byla dříve stanovena v zákoně o uprchlících z roku 1996 (v platném znění) (Arnold a Quinn, 2017). Právní úprava vyjmula možnost podat žádost o sloučení rodinných příslušníků držitelů mezinárodní ochrany, kteří nejsou na výslovném seznamu oprávněných příbuzných. Dříve bylo povoleno podávat žádosti i ve vztahu k jiným závislým rodinným příslušníkům. Tyto žádosti však lze podávat v rámci jiných diskrečních režimů, jako je IHAP (uvedený výše) nebo lze podat žádosti o víza, jež budou diskrečně posouzeny.

Sloučení s nezletilými nesezdanými dětmi je omezeno pouze na biologické děti držitelů mezinárodní ochrany, na rozdíl od dětí manžela/manželky/občanského partnera, což je standardem Kvalifikační směrnice (čl. 2 písm. j). Nezletilí držitelé o mezinárodní ochranu, žádající o sloučení rodiny mohou být sloučeni pouze se svými rodiči bez možnosti sloučení s "jinou dospělou osobou odpovědnou za tohoto nezletilého držitele mezinárodní ochrany, ať už podle zákona, nebo podle praxe daného členského státu", jak je stanoveno v Kvalifikační směrnici (čl. 2 písm. j).

Za žádosti o sloučení rodiny se neplatí žádné poplatky, avšak v případě schválení žádosti o vízum je třeba zaplatit poplatek. Pro vyřízení žádosti není stanovena žádná závazná lhůta a obecně se doba vyřízení žádosti pohybuje v rozmezí 12 měsíců až 2 let v závislosti na okolnostech, zejména pokud je požadováno provedení testů DNA.

Tyto lhůty k vyřízení mohou ovlivnit i právní problémy, pokud se během vyřizování žádostí vyskytnou a k jejichž vyjasnění je nutné vést soudní řízení. V současné době čelí irské soudy několika právním výzvám, týkajícím se různých otázek, které vznikají v případech sloučení rodiny držitelů mezinárodní ochrany, včetně pravidla 12 měsíců, definice oprávněných rodinných příslušníků a výkladu ustanovení o "zranitelnosti" v článku 58 Zákona o mezinárodní ochraně.

Jak již bylo zmíněno výše, neexistuje žádné zajištění právní pomoci, která by pomohla držitelům mezinárodní ochrany s žádostmi o sloučení rodiny, včetně nákladů spojených se získáním podpurných dokumentů a případných překladů nebo žádostí o víza. Po schválení žádosti mohou mít držitelé mezinárodní ochrany přístup k určité finanční podpoře prostřednictvím programů týkajících se pomoci s přicestováním, které jsou k dispozici u mezinárodních organizací (UNHCR, Mezinárodní červený kříž atd.). Rodinám není poskytována podpora po příjezdu ani podpora při integraci. Stojí za zmínku, že na rozdíl od držitelů mezinárodní ochrany nemají oběti obchodování s lidmi nárok na sloučení rodinných příslušníků, včetně manžela/partnera nebo nezletilých nezaopatřených dětí. Lze podat žádost o vízum, která bude posuzována v souladu s pokyny politiky INIS a bude o ní rozhodnuto na základě uvážení ministra spravedlnosti.

Nevládní organizace zapojené do projektu TRIPS zaznamenaly, že tato cesta je někdy překážkou integrace. Irská příručka projektu TRIPS se bude zabývat touto otázkou a dalšími specifickými potřebami obchodovaných držitelů mezinárodní ochrany prostřednictvím informací o praktických nástrojích pro odborníky z praxe při jejich podpoře této zranitelné skupiny.

Tento článek byl zpracován jako součást projektu TRIPS – identifikace specifických potřeb obchodovaných držitelů mezinárodní ochrany organizací [Immigrant Council of Ireland](#). Je součástí série článků projektu TRIPS zpracovávaných jednotlivými partnerskými organizacemi: [Forum réfugiés-Cosi](#), [Churches' Commission for Migrants in Europe](#), [Immigrant Council of Ireland](#), [Italian Council for Refugees](#), [Organizace pro pomoc uprchlíkům](#).

Pro více informací o Evropském projektu TRIPS zde: <https://www.opu.cz/cs/2020/01/projekt-trips-identification-of-trafficked-international-protection-beneficiaries-special-needs-aneb-projekt-na-podporu-integrace-obchodovanych-drzitelu-mezinarodni-ochrany/>

Co-funded by the European Union

Obsah tohoto článku reprezentuje pouze názor autora/ky, který/á je za něj zodpovědný/á. Evropská komise nenes žádnou odpovědnost za způsob využití informací, které tento článek obsahuje.